

Danmark – et attraktivt uddannelsesland

Sådan tiltrækker og fastholder
Danmark talenter fra udlandet

April 2014

Regeringen

Indhold

Vision	4
Danmark – et attraktivt uddannelsesland: Målsætninger og målepunkter	6
Målsætning 1 – Danmark skal tiltrække de dygtigste internationale studerende	8
Sammenfatning – Initiativer, der skal sikre, at Danmark tiltrækker de dygtigste internationale studerende	10
Målsætning 2 – Internationale dimittender skal fastholdes i Danmark	20
Sammenfatning – Initiativer der skal fastholde internationale dimittender i Danmark	22

Vision

Danske virksomheder og dansk forskning skal være blandt de bedste i verden. Det bliver vi kun, hvis vi kan tiltrække og uddanne de dygtigste fra hele verden. Og efterfølgende få dem til at blive og tage job i Danmark.

Dygtige unge med internationalt indsigts og udsyn er med til at skærpe vores uddannelsesmiljøer. Og de hjælper til, at vores virksomheder kan klare sig godt i den internationale konkurrence. For samfundsøkonomien giver det rigtig god gevinst at tiltrække og fastholde dygtige unge fra hele verden. Analyser peger på, at selv når internationale studerende modtager SU, udgør de en samfundsøkonomisk gevinst for Danmark.¹

Regeringen har derfor sat sig ambitiøse mål for at tiltrække og fastholde talenter fra udlandet. Regeringen vil forstærke fokus på at tiltrække betalende studerende fra lande uden for EU/EØS – særligt de nye vækstmarkeder. Og regeringen vil samtidig arbejde for, at de udenlandske studerende efter endt uddannelse bliver og arbejder i Danmark.

At tiltrække de dygtigste internationale studerende vil løfte talentmassen på de danske videregående uddannelsesinstitutioner og styrke de danske studerendes internationale udsyn og forståelsen for andre kultures måder at lære og samarbejde på. Det vil gavne den enkelte studerendes udbytte af uddannelsen, og det vil gavne deres fremtidige arbejdsgivere.

For at udnytte det store potentiale er det vigtigt, at vi målrettet går efter de dygtigste internationale studerende. Og vi skal være bedre til at modtage og integrere de internationale studerende i studiemiljøerne.

Vi skal rekruttere de dygtigste unge fra hele verden

Flere og flere europæiske unge vælger at læse en hel uddannelse i Danmark. Det er positivt, men desværre vælger stadig færre unge fra lande uden for Europa at læse i Danmark.

Det betyder, at vi mister adgang til internationalt talent, og derfor skal vi blive bedre til at rekruttere studerende fra hele verden. Indsatsen skal ikke snævert måles på, om vi tiltrækker flere, men om de internationale studerende bidrager til internationaliseringen af de danske uddannelser og til det danske arbejdsmarked efterfølgende.

Vi skal blive bedre til at fastholde internationale studerende

Mange internationale studerende, der tager en hel uddannelse i Danmark, bliver ansat i danske virksomheder efter endt uddannelse. Men vi kan og skal blive endnu bedre til at fastholde internationale dimittender i Danmark efter endt uddannelse og målrette deres overgang til arbejdsmarkedet. Tre år efter dimission er kun lidt under halvdelen tilbage. Vi mister således tusindvis af dygtige unge mennesker, der har tilbragt flere år i Danmark, og som kunne bidrage til det danske samfund. Det kan, og skal vi gøre bedre.

Internationale talenter styrker tiltrækning af internationale virksomheder

Danmark har en befolkning med et højt uddannelsesniveau. Men den danske talentmasse kan ikke stå alene, og virksomheder oplever, at Danmark ikke har højt specialiserede medarbejdere nok.²

Højtuddannet udenlandsk arbejdskraft er i kroner og øre et positivt bekendtskab for Danmark. Dansk Industri peger i en undersøgelse på, at en højtuddannet udlænding skaber en værdi svarende til knap to ekstra job, hvilket støttes af en række andre forskningsresultater.

Derfor lancerer regeringen en strategi for international rekruttering, der skal sikre mere velkvalificeret arbejdskraft i Danmark. Strategien skal både gøre det enklere og lettere for virksomheder at rekruttere den arbejdskraft, de har behov for,

¹ Modelberegning foretaget af DREAM for Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2013.

² "Danmark som videnmagnet: Sådan får Danmark tiltrukket flere forskningsinvesteringer", DI, 2013.

samtidig med at en række forenklinger af opholdsordningerne skal lette internationale studerendes overgang til det danske arbejdsmarked.

Sammenlignet med andre lande tiltrækker Danmark relativt få investeringer fra udlandet.³ Der skal derfor gøres mere for at sikre, at udenlandske virksomheder oplever Danmark som et attraktivt land at investere i. Det er også helt centralt, at danske virksomheder fortsat bliver i Danmark og fastholder og udvikler deres produktion, forsknings- og udviklingsafdelinger her. Det er derfor afgørende at sikre adgangen til højtuddannet arbejdskraft med relevante kompetencer samt adgang til forskningsmiljøer i den internationale elite.

En ny rangliste fra World Economic Forum placerer Danmark på en 19.-plads, når det handler om virksomhedslederes vurdering af landets evne til at tiltrække og fastholde højt-

uddannede udlændinge. Den placering koster arbejdspladser. Til gengæld viser en undersøgelse fra INSEAD, at Danmark befinder sig i den absolutte globale elite, når det gælder forudsætningerne for at tiltrække internationalt talent. Kun Schweiz og Singapore står bedre rustet. Vi har forudsætningerne, men det kræver en styrket indsats at indfri potentialet. Således lander Danmark på en 27. plads ud af 103 lande, når det gælder tilgang af kvalificeret udenlandsk arbejdskraft og en 17. plads i tilgang af internationale studerende.⁴

“Danmark – et attraktivt uddannelsesland” er regeringens bud på, hvordan Danmark tiltrækker og fastholder talenter fra udlandet.

³ “Danmark i arbejde – redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2012”, Regeringen, 2012.

⁴ “The global talent competitiveness index”, INSEAD, 2013.

Danmark – et attraktivt uddannelsesland: Målsætninger og målepunkter

Dette oplæg er anden del af en todelt handlingsplan for internationalisering af de videregående uddannelser i Danmark. Hvor første del "Øget indsigt gennem globalt udsyn", fra juni 2013 omhandlede styrkelsen af de danske studerendes internationale kompetencer og de internationale studiemiljøer på de danske institutioner, omhandler denne handlingsplan tiltrækning og fastholdelse af de dygtigste internationale studerende.

For at realisere visionen om Danmark som et attraktivt uddannelsesland opstiller regeringen to klare målsætninger:

- Danmark skal tiltrække de dygtigste internationale studerende
- Internationale dimittender skal fastholdes i Danmark

For at kunne vurdere, hvorvidt de to målsætninger nås i 2020, konkretiseres målsætningerne igennem fem håndfaste målepunkter.

Målepunkterne skal nås igennem i alt 24 initiativer, der retter sig mod henholdsvis rekruttering og fastholdelse af talenter fra udlandet.

Målsætning 1

Danmark skal tiltrække de dygtigste internationale studerende

Målepunkt 1.1

Alle dele af uddannelserne og studiemiljøet på de videregående uddannelsesinstitutioner skal have en betydelig international dimension

Målepunkt 1.2

Flere talentfulde betalingsstuderende

Målepunkt 1.3

Frafaldet blandt de internationale studerende skal bringes på niveau med de danske studerende

Målsætning 2

Internationale dimittender skal fastholdes i Danmark

Målepunkt 2.1

Flere internationale studerende skal blive i Danmark efter endt uddannelse

Målepunkt 2.2

De internationale dimittender, der bliver i Danmark, skal have samme beskæftigelsesfrekvens som danske dimittender

GREEN BEATS
RUST FÆRGE 029 07-07
OFFIE
BUSY P
VICARIOUS BLISS

GREEN BEATS
RUST FÆRGE 029 07-07
OFFIE
BUSY P
VICARIOUS BLISS

MEN

Lyden af en sukkerroe

ARKI
Skris
råbe

Målsætning 1

Danmark skal tiltrække de dygtigste internationale studerende

Strategiske mål

Rekruttering af de dygtigste internationale studerende skal være en integreret del af institutionernes arbejde med at forbedre kvaliteten og relevansen af uddannelserne. Højt kvalificerede internationale studerende er dels til gavn for de danske studerendes faglige udvikling og lyst til selv at tilegne sig internationale erfaringer, dels med til at løfte kvaliteten i de danske uddannelser ved at bidrage med ny viden og indsigt.

Det danske uddannelsessystem er unikt og har særlige styrkepositioner. Derfor er der god logik i fortsat at udbygge en koordineret national indsats for at markedsføre danske videregående uddannelser i udlandet

Denne handlingsplan opstiller et klart mål for en øget diversitet blandt rekrutteringen af internationale studerende målt på andelen af selvbetalende studerende fra lande uden for EU/EØS af den samlede bestand af internationale studerende i Danmark. Danske uddannelsesinstitutioner skal i den forbindelse blandt andet gribe de muligheder, der i disse år åbner sig for at rekruttere studerende fra vækstlandene til danske uddannelser både i Danmark og udlandet.

Rekrutteringen og fastholdelsen af de dygtigste internationale talenter kan kun ske, hvis Danmark sikrer, at regler og procedurer for tildeling af opholdstilladelse til studier

er tidssvarende og lettilgængelige, samt at de studerende oplever en god modtagelse og integration i de faglige og sociale miljøer på uddannelsesinstitutionerne. Derfor lancerer regeringen en række forenklinger og effektiviseringer af reglerne for studieopholdstilladelser, ligesom der følges op i forhold til, om uddannelsesinstitutionerne lever op til deres egne retningslinjer for god praksis i rekrutteringen af internationale studerende.

En væsentlig andel af de internationale studerende i Danmark er udvekslingsstuderende, der kun er her på et kortere ophold. Disse studerende bidrager til internationaliseringen af studiemiljøerne på de danske uddannelsesinstitutioner, men kan ligesom de internationale studerende på hele uddannelser også bidrage med en positiv økonomisk effekt. En analyse udarbejdet af Centre for Economic and Business Research for Danmarks Tekniske Universitet konkluderer, at den relativt lille andel af udvekslingsstuderende, der bliver i Danmark (knap 9 pct.) genererer nok overskud til det danske samfund til at betale for de samlede uddannelsesudgifter for alle udvekslingsstuderende.⁵

Vi skal således også arbejde for at styrke rekrutteringen af dygtige studerende, som af den ene eller den anden grund må forventes at forlade landet efterfølgende, men som kan bidrage til at styrke kvaliteten af de danske uddannelser og samtidig styrker den danske uddannelseseksport.

⁵ "Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU", Centre for Economic and Business Research, 2013.

Status

Stadigt flere unge udlændinge finder hvert år vej til danske uddannelsesinstitutioner for at tage en hel uddannelse eller deltage i et kortere studie- eller praktikophold.

I 2012 var ca. 9 pct. af den samlede bestand af studerende på videregående uddannelser i Danmark internationale studerende på en hel uddannelse (ph.d. studerende undtaget). I 2012 kom der knap 9.500 studerende for at tage en hel uddannelse i Danmark. Heraf kom 8.300 studerende fra EU/EØS lande, mens 1.150 studerende kom fra lande uden

for EU/EØS. Dertil kommer de cirka 9.200 internationale studerende, der årligt er i Danmark på udvekslingsophold. For ph.d.-studerende anslås det, at ca. en fjerdedel af dem, der er i gang med en ph.d.-uddannelse i Danmark, er internationale.

De seneste år har Danmark oplevet en stor stigning i antal studerende fra EU/EØS lande og samtidig et fald i studerende fra lande uden for EU/EØS. Fortsætter udviklingen, vil den internationale talentmasse i det danske uddannelsessystem i fremtiden i overvejende grad bestå af nordiske og europæiske studerende.

Målepunkt 1.1

Alle dele af uddannelserne og studiemiljøet på de videregående uddannelsesinstitutioner skal have en betydelig international dimension

I 2012 har hovedparten af de videregående uddannelsesinstitutioner en international dimension i uddannelserne målt bl.a. på indgående studerende. I 2020 skal alle dele af uddannelserne og studiemiljøet på de videregående uddannelsesinstitutioner have en betydelig international dimension. Uddannelses- og forskningsministeren vil lægge op til, at internationalisering udpeges som et af de pligtige mål i uddannelsesinstitutionernes udviklingskontrakter for 2015-2017. Alle videregående uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet skal formulere konkrete målpunkter for at nå 2020 målsætningen om internationalisering med udgangspunkt i institutionens egen udfordringer, strategi og kontekst.

Målepunkt 1.2

Flere talentfulde betalingsstuderende

I 2012 var tilgangen af internationale studerende til Danmark ca. 9.500, men studerende fra lande uden for EU/EØS (dvs. studerende, der selv skal betale, medmindre de modtager stipendier) udgjorde 12 pct. I 2020 skal mindst 20 pct. af de nye internationale studerende komme fra lande uden for EU/EØS. Samtidig skal antallet af studerende, der selv finansierer deres uddannelse stige fra ca. 1.200 i 2013 til mindst 2.500 i 2020.

Målepunkt 1.3

Frafaldet blandt de internationale studerende skal bringes på niveau med de danske studerende

I 2012 var 30 pct. af alle internationale studerende på de videregående uddannelser faldet fra fire år efter påbegyndt uddannelse, mens det gjaldt 23 pct. af de danske studerende. I 2020 skal andelen af internationale studerende, der falder fra fire år efter påbegyndt uddannelse, svare til frafaldet blandt de danske studerende.

Sammenfatning

Initiativer, der skal sikre, at Danmark tiltrækker de dygtigste internationale studerende

- 1.1** *Talentfulde internationale studerende fra blandt andet de nye vækstlande er med til at skabe et internationalt studiemiljø af høj kvalitet og bidrager med unikke kompetencer til dansk erhvervsliv. Derfor vil regeringen indføre et nyt stipendieprogram for talentfulde studerende fra lande uden for EU/EØS.*
- 1.2** *Der er et stort potentiale i, at private fonde og virksomheder i større omfang end i dag ved hjælp af legater eller stipendier bidrager til at tiltrække dygtige internationale studerende til danske uddannelser. Det vil regeringen gå i dialog med de private fonde og virksomhederne om.*
- 1.3** *En væsentlig kilde til viden om danske uddannelsesinstitutioner er studyindenmark.dk. Derfor vil regeringen udvide og målrette hjemmesiden.*
- 1.4** *Top Talent programmet har med succes markedsført danske uddannelses- og karriereveje til kinesiske og brasilianske studerende. Derfor udvider regeringen programmet, så det fremover også gælder Indien.*
- 1.5** *Sommerskoleforløb er en oplagt rekrutteringsplatform, hvor uddannelsesinstitutionerne kan spotte talentfulde internationale studerende. Derfor vil regeringen arbejde for øget brug af sommerskoler.*
- 1.6** *Kulturaftalestipendier til kurser i Danmark er med til at introducere det danske uddannelses-system og samfund til internationale studerende. Regeringen vil derfor arbejde for, at de i højere grad målrettes lande uden for EU/EØS.*
- 1.7** *Online kurser er en oplagt mulighed for at give internationale studerende, der ikke er i Danmark, en smagsprøve på et dansk uddannelsesforløb. Regeringen vil derfor arbejde for at udbrede og udvikle digitaliseringen af uddannelserne.*
- 1.8** *Ufleksible prisfastsættelser af uddannelsesudbud kan hæmme danske uddannelsesinstitutioners muligheder på uddannelsesmarkedet. Derfor ønsker regeringen at give institutionerne mulighed for en mere strategisk og fleksibel prisfastsættelse af uddannelser.*
- 1.9** *I dag kan det være en ineffektiv proces at omregne og vurdere udenlandske studerendes eksamen og fag. Derfor vil regeringen i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne se på mulighederne for at øge kvaliteten og effektiviteten i behandlingen af internationale studerendes adganggrundlag.*

-
- 1.10** *De eksisterende retningslinjer (Codes of Conduct) for udbud af danske uddannelser til internationale studerende skal efterleves. Regeringen vil sikre dette gennem øget tilsyn og dialog med institutionerne.*
- 1.11** *Ægtefæller, der ikke er faldet til i Danmark, nævnes ofte som en af de væsentlige grunde til, at højtuddannede internationale medarbejdere forlader landet. Derfor vil regeringen arbejde for øget vejledning til ægtefæller/partnere af videnskabelige medarbejdere på de danske uddannelsesinstitutioner.*
- 1.12** *Danmarks muligheder for at tiltrække og fastholde internationale talenter afhænger blandt andet af, om danske myndigheder og uddannelsessteder kommunikerer på engelsk. Derfor vil regeringen arbejde for, at danske myndigheder og uddannelsesinstitutioner fremover kommunikerer bedre på engelsk.*
- 1.13** *For at gøre det nemmere og hurtigere at søge studieopholdstilladelse for studerende uden for EU/EØS vil regeringen digitalisere ansøgningskemaer for studieopholdstilladelser.*
- 1.14** *I dag har en række private uddannelsesudbydere i Danmark ikke mulighed for at rekruttere studerende fra lande uden for EU/EØS. Regeringen vil derfor opstille klare regler for opholdstilladelser til studerende uden for EU/EØS på private uddannelser.*
- 1.15** *Internationale studerende på uddannelser med obligatorisk praktikophold skal i dag søge særskilt om en praktiktilladelse. Regeringen vil sikre, at den studerende samtidig med sin opholds- og arbejdstilladelse også får en praktikarbejdstilladelse.*
- 1.16** *Studerende på en Erasmus Mundus fællesuddannelse, der går på tværs af landegrænser, skal i dag søge om opholdstilladelse for hver del af uddannelsen, der gennemføres i Danmark. Regeringen vil ændre reglerne, så studerende på en Erasmus Mundus uddannelse får opholdstilladelse for hele den normerede studietid.*
- 1.17** *Reglerne i dag gør det vanskeligt for universiteterne at screene ansøgere til ph.d.forløb for borgere fra lande uden for EU/EØS. Regeringen vil derfor justere reglerne på området, så potentielle ph.d.studerende, der skal deltage i screeningsforløb, fritages for arbejdstilladelse i op til 3 måneder.*

Regeringen vil styrke og målrette markedsføringen af danske uddannelser internationalt⁶

1.1

Nyt stipendieprogram for særligt talentfulde internationale studerende fra lande uden for EU/EØS

Antallet af internationale studerende fra lande uden for EU/EØS, der vælger at læse i Danmark, har været faldende de seneste år. Danmark skal fortsat kunne tiltrække særligt talentfulde internationale studerende fra lande uden for Europa, heriblandt de nye vækstlande. Internationale talenter er med til at skabe et internationalt studiemiljø af høj kvalitet på de danske uddannelser og bidrager med unikke kompetencer til dansk erhvervsliv.

Regeringen indfører derfor et forsøg med et nyt stipendieprogram målrettet udvalgte kandidatuddannelser inden for områder, hvor der forventes at være mangel på arbejdskraft, og hvor Danmark har særlige internationale styrkepositioner. Stipendieprogrammet rettes mod særligt talentfulde internationale studerende, og de deltagende universiteter forpligtes til at sørge for, at dette krav overholdes i udvælgelsen af de studerende.

Stipendierne indføres som et supplement til den eksisterende friplads- og stipendieordning – ikke som en erstatning.

Stipendiemodtagerne skal have det bedst mulige ophold på et dansk universitet. Derfor forpligtes de deltagende institutioner til at sikre, at studerende på programmet får en virksomhedstilknudning i form af praktikplads, specialearbejde o.l. Den studerende får desuden en fast kontaktperson på universitetet, som kan hjælpe med både faglige og praktiske spørgsmål bl.a. tilbud om danskundervisning, karrierevejledning mv. Stipendiemulighederne vil blive aktivt markedsført, så der bliver skabt international opmærksomhed om muligheden.

Uddannelses- og Forskningsministeriet vil invitere en række interessenter, heriblandt universiteter, virksomheder og fonde til at deltage i den videre udvikling af programmet.

1.2

Private fonde og virksomheder kan bidrage til at styrke rekruttering og fastholdelse af internationale talenter

Hvert år giver fonde flere hundrede millioner kroner til danskere, der skal studere i udlandet. Det er et væsentligt bidrag til, at danske studerende opnår værdifuld international erfaring.

På samme måde er der et stort potentiale i, at private fonde og virksomheder i større omfang end i dag ved hjælp af legater eller stipendier bidrager til at tiltrække dygtige internationale studerende til danske uddannelser.

Uddannelses- og Forskningsministeriet vil derfor tage initiativ til, at ministeriet sammen med uddannelsesinstitutionerne går i dialog med større private fonde og virksomheder for at undersøge, hvorvidt de i højere grad end i dag kan tilvejebringe stipendier til dygtige internationale studerende fra lande udenfor EU/EØS.

1.3

Udvidelse og målretning af Study in Denmark-hjemmesiden

Studyindenmark.dk har årligt 796.000 unikke brugere og 3,6 millioner visninger. Formålet med siden er at styrke danske videregående uddannelsesinstitutioners og uddannelsers synlighed på det globale uddannelsesmarked. Via hjemmesiden ledes de mange besøgende videre til de enkelte uddannelsesinstitutionernes hjemmesider på et informeret og motiveret grundlag.

Undersøgelser peger på, at næst efter familie/venner og institutionernes egne hjemmesider er **studyindenmark.dk** den primære informationskilde til viden om Danmark som uddannelsesland. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil i samarbejde med de videregående uddannelsesinstitutioner udarbejde en plan for nye initiativer som f.eks. online kampagner, temasider mv., der kan styrke markedsføringen af danske styrkepositioner inden for uddannelse og forskning

⁶ Initiativerne 1.1, 1.13-1.17, 2.2, 2.4, 2.6 og 2.7 indgår også i regeringens strategi for international rekruttering.

på udvalgte vækstmarkeder, f.eks. i Brasilien, Sydkorea og Japan. Hjemmesiden skal fortsat fungere som en informationsportal for alle internationale studerende.

VIA University College og Damco uddanner kinesere i logistik

Danske virksomheder efterspørger kinesiske medarbejdere, der udover at have en forståelse af det kinesiske marked også kender internationale metoder og arbejdsgange. For at imødekomme denne efterspørgsel er Damco, der er en del af A. P. Møller - Mærsk-gruppen, gået sammen med VIA UC om at udbyde en dansk-kinesisk fire-årig bacheloruddannelse i value chain management.

Første del af uddannelsen finder sted på et lokalt universitet i Chengdu i samarbejde med VIA UC, og de studerendes praktikophold foregår på Damco. Sidste del af uddannelsen foregår på VIA UC i Danmark. Som potentiel arbejdsplads for uddannelsens dimmitender, skal Damco i samarbejde med VIA UC sætte kriterierne for optagelse og ikke mindst tilbyde ca. en tredjedel af de studerende et praktikophold.

1.4 Top Talent Denmark programmet udvides

Som en del af indsatsen for at tiltrække og fastholde dygtige internationale studerende til Danmark og til danske virksomheder i udlandet har Uddannelses- og Forskningsministeriet i samarbejde med danske virksomheder, universiteter og de danske innovationscentre i Kina og Brasilien igangsat programmet Top Talent Denmark. Innovationscentrene er generelt med til at sikre Danmarks lokale tilstedeværelse i verdens førende forsknings-, uddannelses- og innovationsmiljøer og har til formål at tiltrække ny viden, talent og investeringer samt omsætte viden til vækst. Top Talent programmerne markedsfører danske uddannelses- og karriereveje ved hjælp af målrettede tiltag og kampagner over for kinesiske og brasilianske studerende. Top Talent startede i Kina i efteråret 2011 med deltagelse af alle otte danske universiteter samt flere store danske virksomheder. I januar 2013 startede et Top Talent pilotprojekt i Brasilien, og programmet løber til udgangen af 2014.

Regeringen vil bruge de foreløbige erfaringer med programmerne i Kina og Brasilien til at udvide programmet til Indien. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil i samarbejde med innovationscenteret i New Dehli igangsætte *Top Talent i Indien* ved udgangen af 2014.

1.5

Øget brug af sommerskoler skal styrke tiltrækningen af de dygtigste internationale studerende

Mange videregående uddannelsesinstitutioner tilbyder i dag forskellige sommerskoleforløb eller kurser på engelsk enten alene eller i samarbejde med udenlandske uddannelsesinstitutioner.

For uddannelsesinstitutionerne kan sommerskoler bruges til at gøre potentielle internationale studerende opmærksomme på deres generelle uddannelsesstilbud. Samtidig kan dygtige internationale studerende styrke den internationale dimension i sommerskolekurserne.

Sommerskoleforløb er derfor en oplagt rekrutteringsplatform, hvor uddannelsesinstitutionerne kan spotte talentfulde internationale studerende til en hel uddannelse i Danmark.

Regeringen vil derfor opfordre institutionerne til i højere grad at bruge sommerskoler som en del af indsatsen for at tiltrække de dygtigste internationale studerende. Markedsføring og information om sommerskoler på danske videregående uddannelsesinstitutioner skal fremadrettet også være at finde på hjemmesiden **studyindenmark.dk**.

AU Summer University

Aarhus Universitet (AU) udbyder en række engelsksprogede sommerkurser via AU Summer University. Kurserne udbydes på bachelor, kandidat og ph.d.-niveau og tiltrækker ikke alene internationale studerende men også internationale undervisere.

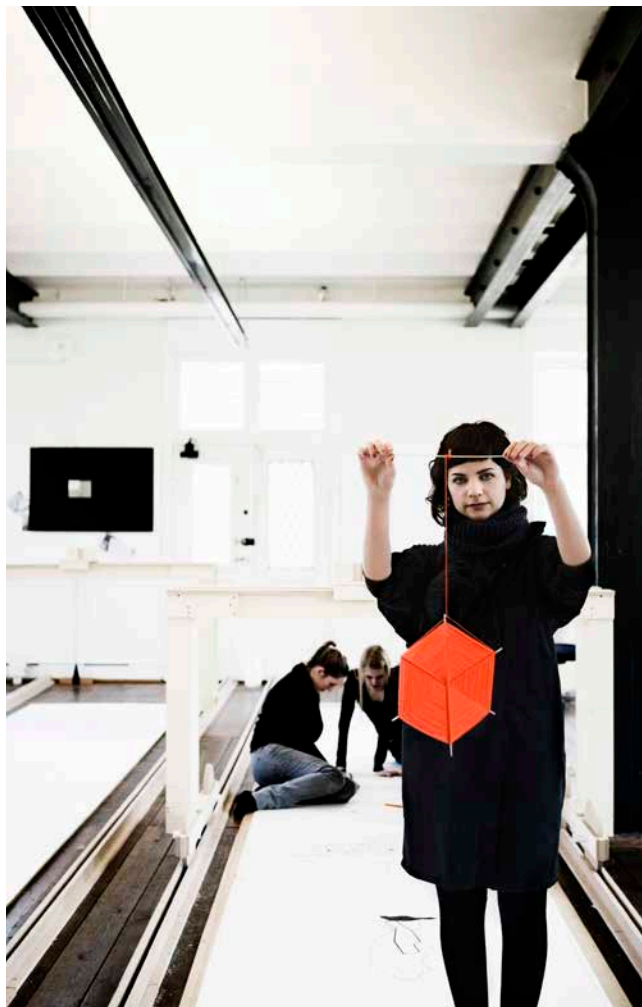
Udover det akademiske program tilbydes de internationale studerende hjælp til visumansøgning og til at finde indkvartering. Universitetet inviterer desuden både de studerende og deres undervisere til sociale arrangementer. Sommerskolerne bruges blandt andet til at rekruttere gode talentfulde studerende til f.eks. AUs ph.d.-forløb.

1.6

Kulturaftalestipendierne målrettes i højere grad lande uden for Europa

Danmark har i dag såkaldte kulturaftaler med 22 europæiske lande samt Egypten, Israel, Japan, Kina og Rusland. Formålet med aftalerne er at fremme samarbejde inden for uddannelse, forskning og kultur. Aftalerne omfatter bl.a. tilskud til gensidig udveksling af studerende og forskere samt sprogkurser.

Den danske stat støtter endvidere undervisning i dansk sprog, kultur og samfundsforhold via lektoratsordningen. Ordningen er medvirkende til, at der i dag undervises i dansk på ca. 90 universiteter verden over – enten via sendelektorer eller tilskud. I det akademiske år 2012/2013 læste over 1.000 studerende dansk på enten bachelor- eller kandidatniveau i udlandet.

Europæiske studerende har i dagsværdes gode muligheder for at komme på længevarende studieophold i andre europæiske lande, blandt andet gennem det nyligt lancerede Erasmus+ program og dets nordiske pendant, Nordplus. Regeringen vil derfor tage initiativ til at omlægge kulturaf-talestipendierne, så de længevarende ophold målrettes talentfulde studerende fra prioriterede lande uden for Europa. Prioriterede lande vil fremover være de fem ikke-europæiske lande, som Danmark har eksisterende kulturaftaler med, samt de lande, hvor Danmark har innovationscentre: Sydkorea, Indien, Brasilien og USA.

Sommersproglærerne vil fortsat være åbne for talentfulde europæiske studerende, men kurserne åbnes samtidig op for talentfulde studerende fra prioriterede lande uden for Europa. Stipendiernes størrelse øges endvidere, så de bliver mere attraktive for talentfulde internationale studerende.

Derudover vil Uddannelses- og Forskningsministeriet opfordre de danske sendelektorer til aktivt at rådgive studerende om mulighederne for at studere i Danmark. Ved nyansættelser vil denne aktivitet indgå som en del af den almindelige sendelektors opgavevaretagelse.

1.7 Online undervisning skal styrke markedsføring og den internationale dimension i uddannelserne

Nye former for online undervisning har i løbet af ganske få år indtaget en central rolle på den internationale uddannelsesscene. De giver millioner af mennesker verden over en unik mulighed for at følge gratis undervisning fra verdens bedste universiteter, mens universiteterne på den anden side får adgang til en vigtig markedsføringsplatform.

Amerikanske eliteuniversiteter som Stanford, MIT og Harvard gik tidligt ind i arbejdet med at udvikle og udbyde online undervisning til en global deltagerkreds – især gennem Massive Open Online Courses, de såkaldte MOOCs. Fænomenet har siden spredt sig til universiteter i Europa og Asien. Fra dansk side udbyder Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og CBS MOOCs gennem platformen Coursera.

Fordelen ved at udvikle og udbyde online kurser er en opdateret viden om og erfaring med e-læring og ikke mindst IKT-støttet læring på de danske uddannelsesinstitutioner.

Det er et godt værktøj til at understøtte internationale læringsmiljøer på danske uddannelser, og danske studerende, der deltager i online kurser, træner deres evne til at følge under visning på et andet sprog end dansk og opnår interkulturel viden.

Online kurser udbudt af danske uddannelsesinstitutioner er derudover en oplagt mulighed for at give internationale studerende, der ikke er i Danmark, en smagsprøve på et dansk uddannelsesforløb samt indsigt i og viden om danske forhold og dansk forskning. Det giver også de enkelte uddannelsesinstitutioner mulighed for at markedsføre netop deres uddannelses- og forskningsprofil.

For at sikre at de danske uddannelsesinstitutioner får det optimale ud af de muligheder, som online undervisning giver, vil Uddannelses- og Forskningsministeriet med inddragelse af uddannelsesinstitutionerne analysere muligheder og perspektiver for anvendelse af online kurser, herunder MOOCs, på de danske videregående uddannelsesinstitutioner. Som en del af dette analysearbejde vil ministeriet tage initiativ til, at de danske institutioner udveksler eksisterende erfaringer på området.

De første danske erfaringer med MOOCs

Københavns Universitet var det første danske og andet europæiske universitet, der indgik en aftale om at udbyde MOOCs på en af de store internationale platforme, Coursera. Kurserne er udbudt inden for områder, hvor universitetet har særlige styrkepositioner og med fokus på det skandinaviske. På sundhedsområdet udbyder universitetet eksempelvis i 2013/14 et forløb om diabetes og kurset "An Introduction to Global Health".

"An Introduction to Global Health" er også tidligere blevet udbudt for lidt over 27.000 tilmeldte kursister, hvoraf næsten 15.000 var aktive og tæt på 1.500 fuldførte kurset med tildeling af et kursusbevis. Undervisningsvideoerne blev derudover set knap 170.000 gange i løbet af de otte uger, som kurset varede. Københavns Universitet oplevede, at de aktive studerende på forløbet var kompetente, deltog i diskussionerne på en kvalificeret måde og bidrog med relevant globalt input.

Initiativer der skal styrke rekrutterings- og optagelsesprocessen

1.8 Institutionerne får mulighed for strategisk og fleksibelt at prisfastsætte deres uddannelser

Studerende, som kommer fra lande uden for EU/EØS, og som kommer uden for en udvekslingsaftale, skal betale studieafgift for at læse i Danmark. De videregående uddannelsesinstitutioner skal i dag i henhold til lovgivningen som minimum opkræve det beløb i studieafgift, som svarer til omkostningerne ved den pågældende uddannelse. Det er tilladt at opkræve et højere beløb i studieafgift. I dag må universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne (men ikke de videregående kunstneriske uddannelser) anvende et overskud fra opkrævning af studieafgifter til at

tildele yderligere hele eller delvise fripladser med eller uden stipendium men ikke til en "generel" studieafgiftsreduktion på en hel uddannelse.

Regeringen ønsker at give de danske uddannelsesinstitutioner de bedst mulige rammer for at agere konkurrencedygtigt på det globale uddannelsesmarked og vil derfor give dem mere fleksibilitet i prisfastsættelsen af deres uddannelser. Fremover vil de videregående uddannelsesinstitutioner have mulighed for at bruge eventuelt provenu fra udbud af en type af uddannelser til en generel prisreduktion af andre. Indtægten fra studieafgifterne skal på institutionsniveau fortsat dække eller overstige de samlede omkostninger ved at uddanne betalingsstuderende.

1.9 Styrket kvalitet og effektivitet i behandlingen af ansøgninger fra ansøgere med udenlandsk adgangsgrundlag

Den grundlæggende vurdering af en udenlandsk adgangsgivende eksamen sker efter internationalt anerkendte principper, der skal sikre, at ansøgere med disse eksaminer ligestilles med ansøgere med danske eksaminer. Omregning sker i dag på de enkelte uddannelsesinstitutioner efter omregningstabeller og retningslinjer udarbejdet af Styrelsen for Videregående Uddannelser. Ved optag 2013 søgte ca. 6.300 ansøgere optag på en videregående uddannelse på baggrund af et udenlandsk adgangsgrundlag inkl. IB-eksaminer. Gennemsnitligt søgte de optag på tre forskellige uddannelser, hvilket betyder, at deres eksamensbeviser i princippet er blevet omregnet knap tre gange.

Vurdering af fagniveauer sker ligeledes på uddannelsesinstitutionerne, som kan benytte oplysninger tilvejebragt af styrelsen. Vurdering af fagniveau skal ske for alle ansøgere med en udenlandsk eksamen og sker for samtlige af de søgte uddannelser. Også her er der tale om, at alle ansøgninger gennemsnitligt bliver behandlet på tre institutioner.

Regeringen vil i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne se på mulighederne for at øge kvaliteten og effektiviteten i behandlingen af ansøgninger fra ansøgere med udenlandsk adgangsgrundlag. Herunder om der bør etableres en fælles vurdering og omregning af udenlandske adgangsgivende eksaminer, sådan som det eksempelvis praktiseres i Norge og Sverige, eller om der bør etableres andre centrale redskaber til at bistå uddannelsesinstitutionernes arbejde med omregning og fagniveauvurdering.

Samtidig skal et mere fleksibelt tilrettelagt optagelses-system fremme, at institutionerne i højere grad end i dag anvender optagelsesprocedurer, der understøtter, at institutionerne optager de mest egnede og mest motiverede i forhold til den enkelte uddannelse og det arbejdsmarked, de studerende skal ud og virke i efterfølgende.

1.10 Opfølgning på efterlevelsen af "Code of Conduct" for de videregående uddannelsesinstitutioner

Der findes i dag retningslinjer (Codes of Conduct, CoC) for udbud af danske uddannelser til internationale studerende for universiteterne og for professionshøjskolerne/erhvervsakademierne. Retningslinjerne blev lanceret i 2010 af henholdsvis Danske Universiteter, Danske Professionshøjskoler og Danske Erhvervsskoler og har til hensigt at sikre god praksis i forbindelse med udbud af uddannelse til internationale studerende, herunder rekruttering og optagelse af internationale studerende samt kvalitetssikring af disse uddannelser.

For at sikre en ensartet og systematisk opfølgning på om retningslinjerne efterleves og for at sende et tydeligt signal til internationale studerende om, at der bliver fulgt op på, om retningslinjerne efterleves, vil Uddannelses- og Forskningsministeriet fremover i forbindelse med tilsyn på institutionerne spørge til, hvordan institutionerne efterlever retningslinjerne.

1.11 Øget vejledning til ægtefæller/partnere af videnskabelige medarbejdere på de danske uddannelsesinstitutioner

Ægtefæller, der ikke er faldet til i Danmark, nævnes ofte som en af de væsentlige grunde til, at højtuddannede internationale medarbejdere forlader landet "i utide". En nylig DEA-rapport⁷ viser, at en af de ting, der påvirker medfølgende ægtefællers lyst til at blive i Danmark primært er deres egne jobmuligheder.

Uddannelsesinstitutionerne bør derfor have fokus på at hjælpe ægtefæller til deres højtuddannede internationale medarbejdere med at falde til i Danmark. Institutionerne opfordres til at gøre brug af de offentlige og private tilbud, der allerede eksisterer i dag, f.eks. International Community og Copenhagen International House. Samtidig bør der også være øget fokus på, hvordan institutionernes egne karrierecentre medvirker til at hjælpe de medfølgende ægtefæller ind på arbejdsmarkedet. Disse karrierecentre har værdifulde erfaringer med integration af internationale studerende, som med fordel kan anvendes til at hjælpe de medfølgende ægtefæller.

⁷ "Accompanying spouses in a welfare state", DEA, 2013,

1.12

Danske myndigheder og institutioner skal kommunikere bedre på engelsk

For at styrke Danmarks stilling i konkurrencen om at tiltrække og ikke mindst fastholde internationalt talent er det vigtigt, at de danske myndigheder og uddannelsessteder kommunikerer på engelsk.

Der er i dag store forskelle på, hvilke muligheder de internationale studerende har for at orientere sig på campus på engelsk, og på om relevant studievalg information findes på undervisningsproget. Hertil kommer, at institutionernes

internationale personale kun har ringe mulighed for at sætte sig ind i deres overenskomstrettigheder, fordi overenskomsterne udelukkende findes på dansk.

Regeringen vil derfor foranledige en engelsk oversættelse af de love og bekendtgørelser, der er gældende for engelsksprogede uddannelser og for uddannelser særligt rettet mod det internationale arbejdsmarked, f.eks. på det maritime område. De institutioner, der ikke allerede har udarbejdet en sprogpolitik, opfordres endvidere til at sikre en integreret sprogpolitik til gavn for de internationale studerende og undervisere.

Initiativer der skal forenkle og effektivisere reglerne for bl.a. studieopholdstilladelse

1.13

Digitalisering af ansøgningsprocessen på studieområdet

Ansøgningsprocessen er tung for uddannelsesinstitutionerne og for de studerende, blandt andet fordi ansøgnings-skemaerne ikke er digitaliseret. Regeringen vil derfor digitalisere ansøgningskemaerne på studieområdet, så det bliver lettere for studerende at søge om studieopholdstilladelse.

1.14

Klare regler for opholdstilladelse til private uddannelsesinstitutioner

Der kan i dag gives studietilladelse til en lille gruppe private uddannelser. Der er ingen objektive kriterier for, hvornår en privat uddannelse kan give en studieopholdstilladelse. Der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal komme med forslag til klare kriterier for, hvilke private uddannelser der kan danne grundlag for en studieopholdstilladelse.

1.15

Enklere og smidigere regler for obligatoriske praktik- og studieophold

Internationale studerende på uddannelser med obligatorisk praktikophold skal i dag både ansøge om studieophold og om arbejdstilladelse og til praktikophold. Det kan gøre det vanskeligt for de studerende at arrangere et praktikophold. Derfor ændres reglerne, så den studerende *samtidig* med sin opholds- og arbejdstilladelse får en praktkarbejdstilladelse.

1.16

Forenklet ansøgning til internationale fællesuddannelser

Erasmus Mundus er en fællesuddannelse, der går på tværs af landegrænser i EU. Erasmus Mundus-studerende, der skal opholde sig i Danmark flere gange i løbet af deres studietid, skal i dag søge om opholdstilladelse for hver del af uddannelsen, der skal gennemføres i Danmark. Derfor ændres reglerne, så studerende på fællesuddannelsen Erasmus Mundus får en opholdstilladelse, der gælder til Danmark for hele den normerede studietid. De studerende skal således kun søge om opholdstilladelse i Danmark én gang. Ændringen vil på sigt komme til at gælde andre fællesuddannelser.

1.17

Potentielle ph.d.-studerende, der skal deltage i screeningsforløb, fritages for arbejdstilladelse i op til 3 måneder

De videregående uddannelsesinstitutioner inviterer i dag både "forskningspraktikanter" og "screeningsstipendiater" til at tilbringe en kortere periode i Danmark. Screeningsstipendiater er internationale potentielle ph.d.-studerende, som bliver inviteret til Danmark i et evalueringsforløb med henblik på afklaring af mulighederne for videreuddannelse her i landet. Det kan ske allerede inden, de har opnået kandidat masterniveau.

De nuværende regler gør det vanskeligt for universiteterne at screene ansøgere til phd.-forløb for borgere fra lande uden for EU/EØS. Regeringen vil derfor justere reglerne på området, så potentielle ph.d.-studerende, der skal deltage i screeningsforløb, fritages for arbejdstilladelse i op til 3 måneder.

Målsætning 2

Internationale dimittender skal fastholdes i Danmark

Strategiske mål

Internationale studerende, der kommer til Danmark, bidrager positivt til samfundsøkonomien, hvis de bliver i Danmark og indtræder på det danske arbejdsmarked. Både danske og internationale virksomheder i Danmark definerer tilstedeværelsen af højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft som afgørende for at forbedre virksomhedernes forsknings- og innovationsaktivitet og konkurrenceevne.

Derfor skal der gøres en målrettet indsats for at sikre, at så mange som muligt af de internationale dimittender bliver i landet og indtræder på det danske arbejdsmarked. En målrettet indsats for tilknytning til det danske samfund kan derudover bidrage til, at de internationale studerende, der vælger at rejse hjem efter studierne, i højere grad opretholder deres kontakt til Danmark. Selvom dimittenderne rejser hjem, kan de bidrage enten ved at arbejde for danske virksomheder i deres hjemland eller gennem brug af deres netværk i Danmark til at skabe nye kontakter mellem landene.

Undersøgelser gennemført af Uddannelses- og Forskningsministeriet peger på, at et vigtigt element i at internationale studerende bliver i landet efter endt uddannelse er, at de opnår en tilknytning til Danmark og det danske arbejdsmarked i løbet af deres studietid. Regeringen vil derfor arbejde for, at

internationale studerende integreres bedst muligt i Danmark for dermed at sikre, at de studerende opnår en større tilknytning til det danske arbejdsmarked, mens de studerer. Det kan ske enten gennem forskningssamarbejde, et praktikophold eller studiejob hos en virksomhed i Danmark.

Karrierevejledningen af de internationale studerende skal derfor styrkes. Det er samtidig vigtigt, at internationale studerende benytter de eksisterende muligheder for at modtage danskundervisning undervejs i studierne. Dansk kundskaber forbedrer mulighederne for at få job og fungere socialt i Danmark – både på arbejdspladsen og i fritiden.

De internationale studerende skal opleve, at de fortsat er velkomne i landet, efter de har færdiggjort deres uddannelse. Dansk erhvervsliv skal være klar til at gøre brug af de internationale dimittender, så de vælger at blive i Danmark fremfor at rejse videre.

Status

I dag er ca. 53 pct. af de internationale studerende, der har taget en hel videregående uddannelse i Danmark, fortsat bosiddende her i landet et år efter dimission. Tre år efter dimission er kun lidt under halvdelen tilbage.

En undersøgelse af de internationale studerendes karriereplaner fra 2013 viste, at hele 80 pct. af de internationale studerende var interesserede i at arbejde i Danmark efter endt uddannelse.⁸ Der er således et stort potentiale i at styrke indsatsen for at fastholde internationale studerende.

Af de internationale dimittender, som dimitterede i 2010, og som var at finde på det danske arbejdsmarked ét år efter afsluttet uddannelse, fandt knap 7 ud af 10 beskæftigelse i den private sektor (fortrinsvis i brancherne erhvervsservice samt handel og transport mv.). Ca. 60 pct. af dimittenderne fra 2010, der blev og fandt beskæftigelse i Danmark, havde læst uddannelser inden for samfundsfag (typisk økonomi), teknik eller it (erhvervsakademiuddannelser).

Målepunkt 2.1

Flere internationale studerende skal blive i Danmark efter end uddannelse

I 2011 var 53 pct. af en international dimittendårgang fortsat bosiddende i Danmark ét år efter afsluttet uddannelse. I 2020 skal 65 pct. af en international dimittendårgang fortsat være at finde i Danmark ét år efter afsluttet uddannelse.

Målepunkt 2.2

De internationale dimittender, der bliver i Danmark, skal have samme beskæftigelsesfrekvens som danske dimittender

I 2010 var andelen af internationale dimittender, der var i beskæftigelse eller i gang med en uddannelse, 80 pct. ét år efter afsluttet uddannelse, mens den var 92 pct. for danske dimittender. I 2020 skal de dimittender, der forbliver bosiddende i Danmark, som minimum være i beskæftigelse eller i gang med en fortsat uddannelse i samme grad som danske dimittender.

⁸ "Undersøgelse om internationale studerende i Danmarks karriereplaner", udarbejdet af Damvad for Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, Aarhus Universitet og VIA UC, 2013.

Sammenfatning

Initiativer der skal fastholde internationale dimittender i Danmark

- 2.1** *Modtagelse, integration og vejledningen af internationale studerende er afgørende for om de efterfølgende ønsker at blive i Danmark. Derfor vil regeringen arbejde for, at disse forhold forbedres, så Danmark bliver et mere attraktivt land at bo og arbejde i efter endt uddannelse.*
- 2.2** *Karrierevejledning øger tilbøjeligheden til at ville søge job i Danmark. Derfor vil regeringen arbejde for, at internationale studerende får mere og bedre vejledning om job- og karrieremuligheder i Danmark.*
- 2.3** *Tilknytning til arbejdsmarkedet under studierne er en væsentlig faktor for, hvorvidt internationale studerende forbliver i Danmark efter endt uddannelse. Regeringen vil derfor arbejde for, at flere internationale studerende får relevante studiejob og praktikpladser under studiet.*
- 2.4** *Internationale studerende fra lande uden for EU/EØS må i dag arbejde 15 timer ugentligt og fuld tid i juni, juli og august. Danske studerende kan arbejde i ca. 20 timer om ugen, før der sker modregning i deres SU. Regeringen ønsker derfor at sikre, at internationale studerendes fremover også kan arbejde 20 timer om ugen.*
- 2.5** *Fleksible ph.d.-forløb og erhvervstilknytning kan være med til at fastholde internationale ph.d.-studerende i Danmark efter endt uddannelse. Derfor vil regeringen arbejde for, at talentfulde internationale ph.d.-studerende rekrutteres tidligt og får stærkere tilknytning til det danske arbejdsmarked.*
- 2.6** *I dag skal kandidater fra danske uddannelsesinstitutioner fra lande uden for EU/EØS søge om ophold på lige vilkår med alle andre. For at fastholde flere af de højest uddannede internationale dimittender, vil regeringen indføre et etableringskort. Kortet giver dimittender fra danske kandidat- eller ph.d.-uddannelser adgang til at tage arbejde i Danmark i to år uden krav til indtjeningens størrelse og giver også mulighed for at starte egen virksomhed.*
- 2.7** *Ph.d.-studerende fra lande uden for EU/EØS har i dag forskellige vilkår, alt efter om de f.eks. er ansatte ved en institution eller en privat virksomhed. Regeringen vil sikre, at alle færdige ph.d.er får seks måneders jobsøgningsophold og meddeles fremover opholdstilladelse efter enklere regler.*

Introduction to Organizational Behaviour
Penny Dick and Steve Ellis
20th CENTURY PHOTOGRAPHY
TASCHEN

Initiativer der skal styrke modtagelsen, støtte- og vejledningstilbud samt tilknytningen til det danske arbejdsmarked for internationale studerende

2.1

Bedre modtagelse, integration og vejledning af internationale studerende

Danmark skal være et attraktivt studieland, og de danske videregående uddannelsesinstitutioner skal kunne konkurrere på det globale uddannelsesmarked om de mest talentfulde internationale studerende. Institutionerne skal derfor yde god støtte og vejledning til nyankomne internationale studerende.

Kvaliteten af studieopholdet i Danmark vil også påvirke den studerendes lyst til at blive i landet efter endt uddannelse. En ny undersøgelse viser, at de internationale studerende har svært ved at blive integreret med de danske studerende, og de bliver ikke i tilstrækkelig grad inddraget i det sociale liv på studiet og i fritiden.⁹ Det er netop i forhold til de sociale relationer, at mange internationale studerende møder problemer.

Undersøgelsen viser også, at internationale studerende savner faglig integration på studierne og i mindre grad end de danske studerende oplever at være en del af det faglige miljø på studierne, selv om netop studiemiljøet er noget af det, de internationale studerende vægter højt, når de vælger studieland.

De internationale studerende efterspørger boligtyper, hvor integration med danske studerende kommer naturligt. Kun omkring halvdelen af de udvekslingsstuderende og en tredjedel af de studerende på hele uddannelser har mulighed for at få deres ønske opfyldt på dette punkt.

For at styrke både den faglige og den sociale integration på studierne opfordres uddannelsesinstitutionerne til at forbedre den service, de internationale studerende tilbydes. Det kan f.eks. ske ved, at underviseren planlægger gruppearbejdet således, at danske og internationale studerende blandes. I direkte forlængelse af dette er kulturel træning af danske og internationale studerende, forelæsere og administrative medarbejdere afgørende.

Institutionerne opfordres endvidere til at styrke de nuværende mentorordninger for internationale studerende. Dette kan f.eks. ske ved at give de danske studerende et større incitament til at bruge tid på deres mentee udover den indledende fase. En anden måde at styrke den sociale integration er at styrke fokus på både faglige og sociale arrangementer, der blander danske og internationale studerende.

Endvidere opfordres uddannelsesinstitutionerne til at have et større fokus på at give information og vejledning til alle internationale studerende om mulighederne for at finde en passende studiebolig i Danmark. Samtidig opfordres de kommuner, hvor der er mangel på egnede boligtilbud til internationale studerende, til aktivt at adressere denne problematik. Det kan f.eks. være gennem etablering af et samarbejde mellem kommuner, uddannelsesinstitutioner og boligudbydere, som der f.eks. findes i Aarhus kommune.

Modtagelse og integration på Syddansk Universitet

Syddansk Universitet (SDU) arbejder med en udvidelse af den eksisterende "buddy-ordning", så ikke kun udvekslingsstuderende, men også studerende på hele kandidatuddannelser bliver tilknyttet en fast dansk medstuderende. Buddy'en bistår den internationale studerende med praktiske ting og har også en forpligtelse til at inddrage den internationale studerende i sociale aktiviteter.

For yderligere at styrke integrationen af internationale studerende i det omkringliggende samfund, planlægger SDU et samarbejde med Kræftens Bekæmpelse, børnehuse og skoler samt et samarbejde med DGI om indførelse i det danske foreningsliv.

⁹ "Den gode velkomst – en undersøgelse af internationale studerendes møde med det danske boligmarked og studiemiljø", Styrelsen for Videregående Uddannelser og Danske elever og Studerendes Kollegieråd, 2013.

2.2 Internationale studerende skal have mere og bedre vejledning om job- og karrieremuligheder

En undersøgelse fra 2013 blandt internationale studerende i Danmark viser, at de studerende, der modtager karrierevejledning, er mere tilbøjelige til at ville søge job i Danmark.¹⁰

Undersøgelsen viser også, at de internationale studerende forventer, at uddannelsesinstitutionerne tilbyder karrierevejledning, men at de ikke oplever, at de får det tilbudt. Det synes primært at skyldes et manglende kendskab blandt de internationale studerende til den nuværende informations- og vejledningsindsats på institutionerne.

De danske uddannelsesinstitutioner bør derfor arbejde for at styrke kendskabet blandt de internationale studerende til den karrierevejledning, som institutionerne tilbyder, ligesom vejledningsindsatsen bør opprioriteres.

Som et led i karrierevejledningen bør de danske videregående uddannelsesinstitutioner sikre, at alle internationale studerende på hele uddannelser, inkl. ph.d. studerende, er

bekendte med de forskellige tilbud om danskundervisning og motivere de studerende til at benytte sig af dem, da vejen til et job i Danmark ofte er nemmere, hvis man som international dimittend har et godt kendskab til dansk sprog og kultur.

Danskundervisning på campus i samarbejde mellem UC Plus og Erhvervsakademi Aarhus

Erhvervsakademi Aarhus samarbejder med UC Plus om at tilbyde internationale studerende danskundervisning på campus. Rent praktisk betyder dette, at de studerende har nem adgang til undervisning og derfor er mere motiverede til at følge den.

Erhvervsakademi Aarhus inviterer endvidere UC Plus til aktivt at promovere danskundervisning ved diverse studiestartsarrangementer for internationale studerende og hjælper samtidig de studerende med tilmeldinger og andre praktiske opgaver knyttet til danskundervisning.

¹⁰ "Undersøgelse om internationale studerende i Danmarks karriereplaner", udarbejdet af Damvad for Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, Aarhus Universitet og VIA University College, 2013.

2.3 Flere internationale studerende skal have relevante studiejob og praktikpladser

En af de væsentligste faktorer for, hvorvidt internationale studerende forbliver i Danmark efter endt uddannelse, er deres tilknytning til det danske arbejdsmarked under studierne.¹¹

Virksomheder i Danmark samt danske virksomheder, der opererer i udlandet, opfordres derfor til i højere grad at anerkende og drage nytte af potentialet i internationale studerendes kompetenceprofil. Samarbejde mellem internationale studerende og danske virksomheder er ikke kun til gavn for den internationale studerende men ofte også for den danske virksomhed, der kan få adgang til kompetencer, sprogkundskab og netværk, som virksomheden ellers ikke ville have haft adgang til.

Virksomhederne opfordres desuden til i større grad at ansætte de internationale dimittender og gøre brug af deres særlige kompetencer, så det sikres, at de internationale dimittender ikke forlader Danmark.

Det danske erhvervsliv bør formulere studierelevante studiejob- og praktikopslag på engelsk for at give de internationale studerende adgang. Ligeledes opfordres virksomhederne til at bruge regeringens nationale platform **www.workindenmark.dk**, som også retter sig mod internationale studerende, til jobopslag mv. Der er i dag en række

web platforme og lokale initiativer (jobbørser, databaser, opslag, særlige vejledningsordninger m.m.), der har til formål at lette internationale studerendes adgang til information. Disse lokale informationer skal i højere grad samles på **workindenmark.dk**, så de internationale studerende har én indgang til informationer. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil gå i dialog med uddannelsesinstitutionerne om, hvordan der kan skabes større sammenhæng i informationsadgangen.

Fastholdelse af udenlandske studerende – projekt på VIA University College

VIA UC har med ca. 2.500 internationale studerende haft stort fokus på målrettede aktiviteter overfor både de studerende og de danske virksomheder med henblik på at etablere samarbejder og netværk parterne imellem.

I projekt Fastholdelse af udenlandske studerende, der foreløbig har kørt i over fem år, gennemføres der hvert semester minimum 40 virksomhedsbesøg, mellem 250 og 300 individuelle karriererådgivninger af internationale studerende samt ca. 10 netværksarrangementer og events om den danske arbejdsmarkedskultur.

¹¹ Ibid.

2.4

Ens vilkår for studiejob

Internationale studerende fra lande uden for EU/EØS må i dag arbejde 15 timer ugentligt og fuld tid i juni, juli og august. Det er mindre end danske studerende, der kan arbejde i ca. 20 timer om ugen, før der sker modregning i deres SU. Regeringen ønsker at indføre ens vilkår for studiejob. Internationale studerendes arbejdstilladelse bliver derfor hævet fra 15 til 20 timer om ugen.

2.5

Øget fastholdelse af talentfulde internationale ph.d.-studerende

Det er afgørende for at fastholde internationale ph.d.er i Danmark, at de stifter bekendtskab med danske virksomheder, og at de opnår en tæt tilknytning til deres forskningsmiljø på universitetet og til det danske samfund generelt. Det giver ErhvervsPhD-ordningen gode muligheder for.

I dag går blot 13 pct. af ErhvervsPhD-stipendierne til internationale kandidater, hvor det gælder for cirka 25 pct. for øvrige ph.d.er. Der er således et stort potentiale for, at virksomhederne og institutionerne i endnu højere grad gør brug af mulighederne for at rekruttere internationalt, når de benytter ErhvervsPhD-ordningen.

Det er ikke blot kontakten til det danske arbejdsmarked, men også integrationen på universitetet og forankringen i samfundet, der har betydning for, om internationale ph.d.-studerende vælger at blive i Danmark. De internationale ph.d.-studerende skal indgå som en integreret del af et forskningsmiljø, og her bør de have dansk vejlederkontakt eller danske kolleger, der kan understøtte dem i de praktiske eller kulturelle forhold på universitet. Det kan desuden understøttes i form af en mentor eller tilbud om coaching.

Regeringen vil opfordre universiteterne til i højere grad at bruge de fleksible ph.d.-ordninger i deres indsats for at tiltrække og fastholde de dygtigste internationale talenter til deres forskeruddannelser. De fleksible ph.d.-ordninger

(3+5 og 4+4-ordningerne) indebærer, at den studerende indskrives på ph.d.-forløb sideløbende med, at de optages på kandidatuddannelsen og kan betragtes som talentpleje for særligt dygtige internationale studerende på kandidatuddannelsen.

Modellerne styrker desuden rekrutteringen af de bedste internationale talenter, bl.a. fordi de fleksible modeller i nogle tilfælde ligner andre landes uddannelsessystemer mere. Universiteterne har mulighed for at indhente en såkaldt kvik-ph.d.-vurdering af niveauet af en ansøgers udenlandske uddannelse, hvis universitetet ønsker sikkerhed for niveauet af den udenlandske uddannelse i forhold til niveauet af en dansk kandidatuddannelse. En sådan vurdering sker med kort sagsbehandlingstid.

Universiteterne opfordres desuden til at øge indsatsen for, at flere internationale ph.d.-studerende tilrettelægger deres ph.d.-projekt, så det indeholder et integreret samarbejde med erhvervslivet.

Initiativer der skal styrke incitament til og rammer for fastholdelse af internationale studerende efter endt uddannelse

2.6

Etableringskort til internationale dimittender

Vi skal være bedre til at fastholde internationale kandidater på det danske arbejdsmarked, når de er færdige med deres uddannelse. Derfor får internationale dimittender, der afslutter en dansk kandidat- eller ph.d.-grad nu mulighed for at få et etableringskort. Kortet giver adgang til at tage arbejde i Danmark i to år uden krav til indtjeningens størrelse og giver også mulighed for at starte egen virksomhed.

2.7

Alle ph.d'ere får seks måneders jobsøgningsophold efter aflevering af deres afhandling og meddeles fremover opholdstilladelse efter enklere regler

Ph.d.-studerende fra lande uden for EU/EØS i Danmark har i dag forskellige vilkår alt efter, om de er ansatte ved en institution, en privat virksomhed eller er studerende uden ansættelse. Det betyder blandt andet en variation i gebyrets størrelse, når der ansøges om opholdstilladelse, og at der er forskel på længden af den periode, som dimittenden har til at søge job i Danmark i efter indleveringen af afhandlingen mv.

De forskellige vilkår for de to grupper af studerende kan synes urimelige. Samtidig kan det være svært for de studerende og for uddannelsesinstitutionerne og virksomhederne at gennemskue, hvilket regelsæt der skal anvendes ved ansøgning om opholdstilladelse, og hvilke rettigheder der knytter sig til de forskellige typer opholdstilladelser.

Regeringen vil derfor justere reglerne således, at alle ph.d.-studerende fra lande uden for EU/EØS får seks måneders jobsøgningsophold efter aflevering af deres afhandling og fremover meddeles opholdstilladelse efter enklere regler.

Danmark – et attraktivt uddannelsesland

Sådan tiltrækker og fastholder Danmark talenter fra udlandet

2013/2014:19

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 33 92 97 00
E-mail: ufm@ufm.dk

Elektronisk publikation

978-87-93214-01-9

Design

e-Types & e-Types Daily

Foto

Tuala Hjarnø

Tryk

Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Web

Publikationen kan hentes på
www.ufm.dk

